

BBY157 Enformasyon Okuryazarlığı

Doç. Dr. Nevzat Özel

Ankara Üniversitesi

Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

noz@ankara.edu.tr

7.Hafta

Dijital Kütüphaneler ve Bilgi Kaynakları

Dijital Kütüphaneler

- Derme yönetimi bağlamında uluslararası standartlara göre oluşturulan, toplanan ve yönetilen, tutarlı ve sürdürülebilir bir şekilde erişime sunulan, kullanıcıların bilgi kaynaklarından yararlanmasına olanak veren hizmetleri destekleyen belli bir niteliğe sahip dijital nesnelerin çevrimiçi dermesi.

Dijital Kütüphaneler - Özellikler

- Dijital bilgi kaynakları çok çeşitlidir.
- Fiziksel sınırları ortadan kaldırmaktadır. Dünyanın farklı bölgelerindeki kullanıcılar bilgi kaynaklarına ulaşabilmektedir.
- Kullanıcılar, dijital kütüphaneler tarafından sağlanan olanaklarla kendi kişisel dermelerini oluşturabilmektedir.
- Sayısız bilgi kaynağına ve içeriğe erişim sağlamaktadır.
- Aynı bilgi kaynağı aynı zaman diliminde pek çok kullanıcı tarafından kullanılabilen ve paylaşılabilmektedir.

Dijital Kütüphaneler - Özellikler

- Kullanım ve mülkiyet unsurlarını içermektedir.
- Derme geliştirme, potansiyel fayda ve uygun filtreleme mekanizmalarına dayalıdır.
- Çok dilli bir içeriği yönetebilme becerisine sahiptir.
- Daha etkili bir şekilde bilgiyi arama ve bilgiye ulaşma imkânı sağlamaktadır.
- Dijital kaynaklar farklı bireyler tarafından farklı şekillerde değerlendirilebilir ve kullanılabilirler.
- Zaman, mekân ve dil engelini ortadan kaldırmaktadır.

Elektronik Kitaplar

- Geleneksel kitap özelliklerinden ve dijital teknolojilerden yararlanılarak hazırlanan, çeşitli dijital aygıtlar aracılığıyla görüntülenebilen, bir kitap veya kitap dermesi içerisinde bilgi aramaya olanak veren, çoklu ortam verilerini içeren ve diğer elektronik kaynaklarla bağlantı kurulmasını destekleyen dijital formda sunulmuş kitaplar.

Elektronik Dergiler

- Web, e-posta veya Internet üzerinde kullanılan bir araç yardımıyla erişilebilen basılı bir derginin dijital versiyonu veya elektronik bir yayın olarak üretilmiş dergiler.

Elektronik Tezler

- Genellikle taranarak basılı formattan makinece okunabilir formata çevrilen, dijital formlarda düzenlenen yüksek lisans ve doktora tezleri.

Elektronik Danışma Kaynakları

- Herhangi bir konuda bilgilenmek için güvenilir bilgileri Web ortamında sunan sözlük, ansiklopedi, el kitabı, biyografi, almanak, rehber, yıllık, coğrafi kaynak, bibliyografya, indeks, katalog ve abstrakt gibi başvuru kaynakları.

Sesli Kitaplar

- Bir kitabın çoğunlukla uzman bireyler tarafından yüksek sesle okunarak dijital ortamlara kaydedilmesi ile oluşturulan kitaplar.

Açık Erişim Kaynaklar

- Araştırma, öğretim ve diğer amaçlar için herhangi bir lisans sınırlaması bulunmadan ücretsiz olarak sunulan hakemli dergi makaleleri, konferans bildirileri, proje raporları, tezler, çalışma raporları ve ders notları gibi bilgi kaynakları.

Web Sayfaları

- Dosyalar, resimler, grafikler, sesler ve videolarla bağlantı kurulmasını sağlayan ve HTML ile düzenlenen dokümanlar.

Diğer Bilgi Kaynakları

- Ayrıca, sosyal ağlar, vikiler, bloglar ve çoklu ortam paylaşım siteleri gibi ikinci nesil Web uygulamaları da kullanıcıların kolaylıkla erişebilecekleri ve kullanabilecekleri bilgi kaynakları arasında bulunmaktadır.